ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΗΠΕΙΡΟΥ

Δ/νση : Φ. Εταιρείας 15Α & Λ. Ακρίτα
Ιωάννινα - 45444
Τηλ. : 26510 – 64269,39752
Fax: : 26510 64862
Πληροφορίες: Χριστοφορίδου Καλυψώ
Σ.Ε.Ε. Ειδ. Αγωγής & Ενταξιακής Εκπ/σης
e-mail : *christoforidou.kalypso@gmail.com*
pekes@ipeir.pde.sch.gr

Ανακοινοποίηση στο ορθό
Αφορά διόρθωση στη σελίδα 5, στην τελευταία παράγραφο.

Ιωάννινα, 6 Απριλίου 2020

Αρ. Πρωτ.: 492

ΠΡΟΣ

Σχολικές μονάδες
Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης Ηπείρου

Κοιν: 1. Περ/κή Δ/νση ΠΕ & ΔΕ Ηπείρου
2. ΚΕ.Σ.Υ. Ηπείρου

(Μέσω των Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε. Ιωαννίνων, Άρτας, Θεσπρωτίας, Πρέβεζας)

ΘΕΜΑ: «Παιδαγωγικές και διδακτικές κατευθύνσεις αναφορικά με τη συμμετοχή στις διαδικασίες τηλεκπαίδευσης, καθώς και την εξειδικευμένη υποστήριξη, των μαθητριών/τών εκείνων που φοιτούν στη Γενική Αγωγή και είτε υποστηρίζονται διδακτικά στο πλαίσιο λειτουργίας Τμημάτων Ένταξης είτε υποστηρίζονται από το παιδαγωγικό μέτρο της Παράλληλης Στήριξης»

Δεδομένων των συγκυριών που επέβαλαν την αναστολή λειτουργίας των Σχολικών Μονάδων όλων των βαθμίδων προκειμένου για την προστασία της δημόσιας υγείας, ο προσανατολισμός προς τις εφαρμογές τηλεκπαίδευσης, όπως υιοθετήθηκε, δηλαδή σχετικά βεβιασμένα και σε ελλιπώς οργανωμένο τεχνολογικό αλλά και τεχνογνωσιακό υπόβαθρο, δημιούργησε αγωνία στις/στους εκπαιδευτικούς κατά την προσπάθειά τους να ανταποκριθούν με σοβαρότητα, ορθά και αποτελεσματικά στη συγκεκριμένη συγκυρία – πρόκληση.

Όπως είναι λογικό, αναδύθηκαν διάφορα και διαφορετικά ερωτήματα, τα οποία και είχα την ευκαιρία να προσεγγίσω σε προσωπικές τηλεφωνικές επικοινωνίες με τις/τους εκπαιδευτικούς, αναφορικά με τη συμμετοχή στις διαδικασίες τηλεκπαίδευσης αλλά και την εξειδικευμένη υποστήριξη των μαθητριών/τών εκείνων που φοιτούν στη Γενική Αγωγή και είτε υποστηρίζονται διδακτικά στο

πλαίσιο λειτουργίας Τμημάτων Ένταξης είτε υποστηρίζονται από το παιδαγωγικό μέτρο της Παράλληλης Στήριξης.

Προκειμένου να ακολουθηθεί, και κατά την τρέχουσα περίσταση, μια παιδαγωγική πρακτική που πρώτον, θα είναι βασισμένη στις αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης και, δεύτερον, θα είναι κατά το δυνατόν ενιαία ώστε να μπορεί να αξιολογείται από τους συμμετέχοντες ώστε και να αναπροσαρμόζεται προς το ορθότερο και αποτελεσματικότερο, παραθέτουμε ορισμένες παιδαγωγικές και διδακτικές κατευθύνσεις, οι οποίες αφού εφαρμοστούν, θα ήταν ωφέλιμο να αξιολογηθούν αλλά και να υπάρξει ανατροφοδότηση, συζήτηση και τυχόν αναπροσαρμογή τους.

Να επισημάνουμε λοιπόν καταρχάς ότι, οι μαθητές που υποστηρίζονται από κάποιο επιπλέον παιδαγωγικό μέτρο παραμένουν μαθητές της Γενικής Αγωγής. Άρα, όπως σε κανονικές συνθήκες έτσι και τώρα, ακολουθούν και παρακολουθούν την παιδαγωγική και διδακτική διαδικασία που αφορά το σύνολο των συμμαθητριών/τών τους και αποτελούν μαθητές της τάξης, εν προκειμένω «ηλεκτρονικής», στην οποία βρίσκονται, συμμετέχοντας σε αυτήν απολύτως ισότιμα.

Και στην προκειμένη περίσταση λοιπόν, «δασκάλα/λός» τους παραμένει η/ο εκπαιδευτικός του τμήματος/ειδικότητας/υπεύθυνος τμήματος, η/ο οποία/ος καθορίζει το περιεχόμενο του μαθήματος, τον τρόπο διδακτικής προσέγγισής του, τις ασκήσεις εμπέδωσης, κ.τ.ό., η/ο οποία/ος και συνεργάζεται με τους γονείς προκειμένου να διευκολύνεται και υποστηρίζεται η πρόσβαση των μαθητριών/τών της τάξης της/του στα ηλεκτρονικά μέσα, σε όποιες οικογένειες βέβαια υπάρχει τέτοια δυνατότητα.

Κατά συνέπεια, και ειδικότερα:

1) Αναφορικά με τις/τους εκπαιδευτικούς που υποστηρίζουν τις/τους μαθήτριες/τές μιας σχολικής μονάδας στο πλαίσιο λειτουργίας Τμήματος Ένταξης, θεωρούμε ότι καταρχάς για λόγους οργάνωσης και διαχείρισης, θα ήταν διευκολυντική η δημιουργία μιας Ηλ-Τάξης, η οποία να περιλαμβάνει το σύνολο των μαθητριών/τών που υποστηρίζονται από το Τμ. Ένταξης. Ωστόσο, και αυτές/οί οι συγκεκριμένες/οι μαθήτριες/τές «ανήκουν» στην

τάξη τους, πραγματική ή ψηφιακή. Άρα ακολουθούν και παρακολουθούν καταρχήν και καταρχάς τη/το δασκάλα/λό-καθηγήτρια/τή τους.

Η/ο εκπαιδευτικός που παρεμβαίνει στο πλαίσιο λειτουργίας ενός Τμήματος Ένταξης μιας Σχολικής Μονάδας έχει ρόλο καθοριστικό μεν, ειδικό δε, άλλωστε εκεί έγκειται και η σημαντικότητά του. Οφείλει λοιπόν, και στις τρέχουσες συγκυρίες, να λειτουργεί κατά περίπτωση, και μόνον εφόσον θεωρεί απαραίτητη την εξειδικευμένη διδακτική προσέγγιση των γνωστικών περιεχομένων, και των παρελκόμενών τους, όπως αυτά τέθηκαν από την/τον εκπαιδευτικό της τάξης. Εφόσον λοιπόν κρίνει απαραίτητη την παρέμβασή του, συνεννοείται καταρχάς με την/τον εκπαιδευτικό της τάξης/ειδικότητας, συζητά και ανταλλάσσει απόψεις και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη της/του μαθήτριας/τή για τον οποίο κάθε φορά πρόκειται, και στη συνέχεια ενεργεί υιοθετώντας τις κατάλληλες διδακτικές μεθόδους, κατά τη συνήθη παιδαγωγική πρακτική του, βέβαια εν προκειμένω προσαρμοσμένη, ή και ίσως περιορισμένη, στις ψηφιακές δυνατότητες της ασύγχρονης ή και σύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Εάν επιλέξει όντως να δημιουργήσει τη δική του ηλεκτρονική τάξη, τότε σε συνεργασία με την/τον εκπαιδευτικό της τάξης ή της ειδικότητας, μπορεί να διενεργήσει, για τους διδακτικούς στόχους που θα τεθούν στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, την εφαρμογή των εξειδικευμένων διδακτικών παρεμβάσεων που έχει καθορίσει, επιλέγοντας κατά την κρίση του είτε την ασύγχρονη είτε τη σύγχρονη τηλεκπαίδευση.

2) Αναφορικά με τις/τους εκπαιδευτικούς που υποστηρίζουν τις/τους μαθήτριες/τές για τις/ τους οποίες/ους έχει εγκριθεί και εφαρμόζεται το παιδαγωγικό μέτρο της Παράλληλης Στήριξης, καταρχάς να επαναλάβουμε ότι ισχύει η ίδια αρχή της Ενταξιακής Εκπαίδευσης, ήτοι: οι συγκεκριμένες/οι μαθήτριες/τές «ανήκουν» στην τάξη τους, πραγματική ή ψηφιακή. Άρα ακολουθούν και παρακολουθούν καταρχήν και καταρχάς τη/το «δασκάλα/λό»-«καθηγήτρια/τή» τους.

Είναι ωστόσο απαραίτητο να επισημανθεί στο σημείο αυτό ότι, η συγκεκριμένη συγκυρία αποδεικνύεται ιδιαίτερα δυσμενής κυρίως για τις/τους μαθήτριες/τές εκείνες/ους για τις/τους οποίες/ους απαιτούνται και

παρεμβάσεις στο πεδίο της συμπεριφοράς και των κοινωνικών συνδιαλλαγών, δι-ομαδικών και δι-ατομικών. Πολλώ δε μάλλον, κατά την περίπτωση που αυτού του είδους οι παρεμβάσεις έχουν κριθεί ως απαραίτητη, «ικανή και αναγκαία», συνθήκη για την πρόοδο σε όλα τα πεδία, νοητικό, μαθησιακό, ψυχικό, κοινωνικό, ορισμένων μαθητριών/τών.

Στις περιπτώσεις αυτές είναι βέβαιο ότι, τόσο ο ρόλος και οι παρεμβάσεις των εκπαιδευτικών υποστήριξης όσο και η πρόοδος των μαθητριών/τών περιορίζονται, έως και ίσως παρεμποδίζονται μάλλον, από τις δυνατότητες που μπορεί να παρέχει, σήμερα τουλάχιστον, η ψηφιακή τεχνολογία. Και θα μπορούσαμε να πούμε ότι, όσο δεν θα έχει αναπτυχθεί τεχνολογικά η ολογραμματική/ολογραφική ψηφιακή παρουσία σε φυσικό χώρο, και σε βαθμό ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά αλλά και να είναι ευρέως και ευκόλως προσβάσιμη, η ψυχοπαιδαγωγική παρέμβαση θα παραμένει ανέφικτη, εφόσον είναι αδύνατο να διενεργηθεί με άλλο τρόπο παρά μόνο «δια ζώσης», δια της προσωπικής συνδιαλλαγής στον ιδιωτικό ή τον κοινωνικό χώρο του ατόμου.

Οι εκπαιδευτικοί υποστήριξης είναι λοιπόν αναγκασμένοι, υπό τις παρούσες συνθήκες, να «περιοριστούν» στο καθαρά μαθησιακό πεδίο, δηλαδή σε εξειδικευμένες διδακτικές παρεμβάσεις επί των γνωστικών περιεχομένων, οπότε και ισχύουν τα όσα παρατέθηκαν αμέσως παραπάνω, ήτοι, η/ο εκπαιδευτικός υποστήριξης οφείλει να λειτουργεί κατά περίπτωση, και μόνον εφόσον θεωρεί απαραίτητη την εξειδικευμένη διδακτική προσέγγιση των γνωστικών περιεχομένων και των παρελκόμενών τους, όπως αυτά τέθηκαν από την/τον εκπαιδευτικό της τάξης/ειδικότητας. Εφόσον κρίνει απαραίτητη την παρέμβασή της/του, συνεννοείται καταρχάς με την/τον εκπαιδευτικό της τάξης/ειδικότητας, συζητά και ανταλλάσσει απόψεις και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη υποστήριξη της/του μαθήτριας/τή για την/τον οποία/ο κάθε φορά πρόκειται, και στη συνέχεια ενεργεί υιοθετώντας τις κατάλληλες διδακτικές μεθόδους, κατά τη συνήθη παιδαγωγική πρακτική της/του, βέβαια εν προκειμένω προσαρμοσμένη, ή και ίσως περιορισμένη, στις ψηφιακές δυνατότητες.

3) Κατά την περίπτωση της «σύγχρονης» τηλεκπαίδευσης, και ανεξάρτητα από το εάν αφορά μαθήτριες/τές που υποστηρίζονται στο πλαίσιο λειτουργίας Τμημάτων Ένταξης ή δια της εφαρμογής του παιδαγωγικού μέτρου της Παράλληλης Στήριξης, θεωρούμε ότι η σύγχρονη παρέμβαση των εκπαιδευτικών υποστήριξης, πέραν του εκπαιδευτικού της τάξης ή της ειδικότητας ο οποίος και διενεργεί τη «σύγχρονη» τηλεκπαίδευση, δεν είναι απαραίτητη, και ίσως και να προκαλούσε μάλλον σύγχυση, παρά να λειτουργούσε υποστηρικτικά προς τις/τους μαθήτριες/ές που θα στόχευε, δηλαδήτις/τους μαθήτριες/ές που υποστηρίζονται από ήδη εγκεκριμένα παιδαγωγικά μέτρα.

4) Αναφορικά με την επικοινωνία των εκπαιδευτικών υποστήριξης με τους γονείς των μαθητριών/των που υποστηρίζονται, θα πρέπει να διενεργείται συστηματικά και οργανωμένα, ήτοι, σε κάθε περίπτωση έπειτα από συνεννόηση με την/τον εκπαιδευτικό της τάξης/ειδικότητας/υπεύθυνο/η τμήματος, και στο πλαίσιο λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας στην οποία ανήκει η/ο μαθήτρια/της. Θεωρούμε προτιμότερο, καθότι για όλους ασφαλέστερο, να χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία αυτή τα ηλεκτρονικά μέσα που διαθέτει η Σχολική Μονάδα, με τη συνδρομή της Διεύθυνσης της Σχολικής Μονάδας, που θα παραλαμβάνει και διανέμει κατά περίπτωση τα ηλεκτρονικά μηνύματα, λειτουργώντας διαμεσολαβητικά στην επικοινωνία γονέων – εκπαιδευτικών υποστήριξης, και όχι να χρησιμοποιούνται τα προσωπικά μέσα επικοινωνίας της/του εκπαιδευτικού υποστήριξης.

   Κατά την περίπτωση που τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας τα οποία διαθέτει η Σχολική Μονάδα δεν επαρκούν για τη διευθέτηση κάποιας ειδικής περίστασης αναφορικά με κάποια/ον μαθήτρια/τη, οπότε και είναι αναγκαία μια πιο άμεση τηλεφωνική επικοινωνία, τότε καλό είναι <u>να συζητηθεί τηλεφωνικά το ζήτημα που έχει ανακύψει, παρουσία και του εκπαιδευτικού της τάξης/ειδικότητας/υπευθύνου τμήματος ή και της Διεύθυνσης του σχολείου, κατά περίσταση. Εάν αυτό δεν επαρκεί για την επίλυση του προβλήματος</u>, τότε ας επιλεγεί η μέθοδος της τηλεδιάσκεψης με τη σύγχρονη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων, πάντα βέβαια κατόπιν πρότερης συνεννόησης μεταξύ Διεύθυνσης και εκπαιδευτικών

(τάξης/ειδικότητας/υπευθύνου τμήματος/τμήματος ένταξης και υποστήριξης) της Σχολικής Μονάδας.

Να υπογραμμιστεί ότι, η επικοινωνία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών υποστήριξης πρέπει να διευκολύνεται αλλά πρέπει επίσης και να προστατεύεται, δηλαδή να προστατεύει όλους εκείνους που εμπλέκονται, με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η επίτευξη του κύριου στόχου της, που βέβαια δεν είναι άλλος από την από κοινού διασφάλιση της προόδου και εξέλιξης των μαθητριών/τών που υποστηρίζονται.

Τέλος, παρακαλούμε για τη συνεχή και απρόσκοπτη ανατροφοδότησή σας, ώστε να υπάρχει διαλογική συζήτηση και περαιτέρω επιλογή μιας τυχόν λειτουργικότερης και αποτελεσματικότερης στρατηγικής, κατά την εφαρμογή μεθόδων τηλεκπαίδευσης (στις βαθμίδες εκπαίδευσης στις οποίες οι μέθοδοι αυτοί εφαρμόζονται κατά την παρούσα χρονική στιγμή} και αναφορικά με τους μαθητές που υποστηρίζονται είτε στο πλαίσιο λειτουργίας Τμημάτων Ένταξης είτε δια της εφαρμογής του παιδαγωγικού μέτρου της Παράλληλης Στήριξης.

Σε περίπτωση που υπάρξει ενδιαφέρον, είναι δυνατή και η διοργάνωση τηλεδιασκέψεωνμε τις/τους ενδιαφερόμενες/ους εκπαιδευτικούς προκειμένου για μια διεξοδικότερη συζήτηση αναφορικά με ζητήματα τα οποία πιθανώς να εμφανίζονται κατά τη διάρκεια της αναστολής λειτουργίας των Σχολικών Μονάδων όλων των βαθμίδων Εκπαίδευσης και αναφορικά με τις/τους μαθήτριες/τές που υποστηρίζονται από κάποιο παιδαγωγικό μέτρο.

Καλυψώ Χριστοφορίδου

Συντονίστρια Ειδικής Αγωγής & Ενταξιακής Εκπαίδευσης ΠΕΚΕΣ Ηπείρου